

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 260/2012

z dnia 14 marca 2012 r.

ustanawiające wymogi techniczne i handlowe w odniesieniu do poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 924/2009

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Aby rynek wewnętrzny funkcjonował właściwie, konieczne jest stworzenie zintegrowanego rynku płatności elektronicznych w euro, na którym nie będzie istniało rozróżnienie między płatnościami krajowymi i płatnościami transgranicznymi. Osiągnięciu tego celu służy projekt jednolitego obszaru płatności w euro („SEPA”), w którego ramach opracowywane są wspólne ogólnounijne usługi płatnicze, które mają zastąpić obecne krajowe usługi płatnicze. W wyniku wprowadzenia otwartych, wspólnych standardów, zasad i praktyk w zakresie płatności, a także dzięki zintegrowanemu przetwarzaniu płatności, SEPA powinien zapewnić obywatelom Unii i unijnym przedsiębiorstwom bezpieczne, konkurencyjne cenowo, przyjazne dla użytkowników oraz niezawodne usługi płatnicze w euro. Powinno się to stosować do płatności SEPA, krajowych i transgranicznych, na tych samych podstawowych warunkach i w ramach takich samych praw i obowiązków, bez względu na lokalizację na terytorium Unii. SEPA powinien zostać zrealizowany w taki sposób, aby ułatwiać dostęp nowym podmiotom wchodzącym na rynek oraz opracowywanie nowych produktów, a także tworzyć korzystne warunki sprzyjające zwiększeniu konkurencji w usługach płatniczych oraz ułatwiać rozwój i szybkie, ogólnounijne wdrażanie innowacji w zakresie płatności. W związku z tym rosnące korzyści skali, wzrost wydajności operacyjnej i zwiększenie konkurencji powinny doprowadzić do presji na spadek cen elektronicznych usług płatniczych w euro, na zasadzie wyboru najlepszej usługi w danej kategorii. Skutki tego powinny być znaczące, szczególnie w tych państwach członkowskich, w których płatności wiążą się – w porównaniu z innymi państwami członkowskimi – ze stosunkowo wysokimi kosztami. Przejściu na SEPA

nie powinien zatem towarzyszyć ogólny wzrost cen dla ogółu użytkowników usług płatniczych, a w szczególności dla konsumentów. Natomiast w przypadku gdy użytkownik usług płatniczych jest konsumentem, należy wspierać zasadę niepobierania wyższych opłat. Komisja będzie nadal monitorowała ewolucję cen w sektorze płatności; wzywa się ją do przedstawiania rocznej analizy w tym zakresie.

(2) Sukces SEPA jest bardzo ważny z gospodarczego i politycznego punktu widzenia. SEPA jest w pełni zgodny ze strategią Europa 2020, która ma na celu stworzenie bardziej inteligentnej gospodarki, w której źródłem dobrobytu są innowacje i bardziej efektywne wykorzystywanie dostępnych zasobów. Zarówno Parlament Europejski w swoich dwóch rezolucjach z dnia 12 marca 2009 r. ⁽⁴⁾ i 10 marca 2010 r. ⁽⁵⁾ w sprawie realizacji SEPA, jak i Rada w swoich konkluzjach przyjętych w dniu 2 grudnia 2009 r., podkreśliły wagę osiągnięcia szybkiej migracji do SEPA.

(3) Dyrektywa 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego ⁽⁶⁾ stwarza nowoczesne podstawy prawne umożliwiające stworzenie wewnętrznego rynku płatności, którego podstawowym elementem jest SEPA.

(4) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 924/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie płatności transgranicznych we Wspólnocie ⁽⁷⁾ również ustanawia szereg środków ułatwiających pomyślną realizację SEPA, takich jak rozszerzenie zasady jednakowych opłat za transgraniczne polecenia zapłaty oraz zdolność odbiorczą w zakresie poleceń zapłaty.

(5) Wysiłki na rzecz samoregulacji podejmowane przez europejską branżę bankową w ramach inicjatywy SEPA okazały się niewystarczające do przyspieszenia uzgodnionego przejścia do ogólnounijnych schematów poleceń przelewu i poleceń zapłaty zarówno po stronie podaży, jak i popytu. W szczególności nie uwzględniono interesów konsumentów i innych użytkowników w sposób wystarczający i przejrzysty. Należy wysłuchać opinii wszystkich zainteresowanych podmiotów. Ten proces samoregulacji nie podlegał ponadto żadnym odpowiednim mechanizmom zarządzania, co może częściowo wyjaśniać powolne tempo wzrostu zainteresowania po stronie popytu. O ile niedawne ustanowienie Rady SEPA stanowi znaczące usprawnienie zarządzania projektem SEPA, zasadniczo i formalnie zarządzanie wciąż pozostaje w znacznej mierze w rękach Europejskiej Rady ds. Płatności (EPC). Dlatego Komisja powinna

⁽¹⁾ Dz.U. C 155 z 25.5.2011, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 218 z 23.7.2011, s. 74.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 14 lutego 2012 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 28 lutego 2012 r.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 87 E z 1.4.2010, s. 166.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 349 E z 22.12.2010, p. 43.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 319 z 5.12.2007, s. 1.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 266 z 9.10.2009, s. 11.

dokonać przeglądu ustaleń dotyczących zarządzania całym projektem SEPA przed końcem 2012 r. i w razie konieczności przedstawić odpowiedni wniosek. W przeglądzie tym należy między innymi ocenić skład EPC, interakcję między EPC i całościową strukturą zarządzania, taką jak Rada SEPA, oraz rolę tej całościowej struktury.

- (6) Jedynie szybka i powszechna migracja do ogólnounijnych poleceń przelewu i poleceń zapłaty przyniesie pełne korzyści wynikające ze zintegrowanego rynku płatności, tak aby można było wyeliminować wysokie koszty związane z jednoczesnym wykorzystywaniem instrumentów dotychczasowych oraz instrumentów SEPA. Należy zatem ustanowić przepisy obejmujące wykonywanie wszystkich transakcji poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro w ramach Unii. Jednakże na tym etapie nie powinno się uwzględniać w tych przepisach transakcji kartami płatniczymi, ponieważ wspólne standardy dla płatności kartami w Unii są dopiero opracowywane. Przepisy te nie powinny również obejmować usług przekazu pieniężnego, płatności przetwarzanych wewnętrznie, wysokokwotowych transakcji płatniczych, płatności między dostawcami usług płatniczych na ich własny rachunek oraz płatności przy użyciu telefonu komórkowego lub wszelkich innych urządzeń telekomunikacyjnych, cyfrowych lub informatycznych, gdyż te usługi płatnicze nie są porównywalne z poleceniami przelewu lub poleceniami zapłaty. W przypadku gdy korzysta się z karty płatniczej lub innego urządzenia, takiego jak telefon komórkowy, w celu rozpoczęcia transakcji płatniczej w punkcie sprzedaży albo na odległość, co bezpośrednio skutkuje poleceniem przelewu lub poleceniem zapłaty na rachunek płatniczy określony za pomocą istniejącego krajowego podstawowego numeru rachunku bankowego (BBAN) lub międzynarodowego numeru rachunku bankowego (IBAN), taka transakcja płatnicza powinna być jednak objęta tymi przepisami. Ponadto z uwagi na specyficzne cechy płatności realizowanych w systemach obsługujących płatności wysokokwotowe, a mianowicie ich wysoki priorytet, pilny charakter i głównie wysokie kwoty, nie jest właściwe objęcie takich płatności zakresem niniejszego rozporządzenia. Odstępstwo to nie powinno obejmować bezpośrednich poleceń zapłaty, chyba że płatnik wyraźnie zażądał dokonania płatności w systemie obsługującym płatności wysokokwotowe.
- (7) W chwili obecnej istnieje szereg usług płatniczych, służących głównie do celów płatności w internecie, które również wykorzystują IBAN oraz kod identyfikujący instytucję (BIC) i są oparte na poleceniu przelewu lub poleceniu zapłaty, ale posiadają także dodatkowe cechy. Oczekuje się, że te usługi będą z czasem coraz częściej wykonywane transgranicznie i mogłyby stanowić odpowiedź na zapotrzebowanie konsumentów na innowacyjne, bezpieczne i przystępne cenowo usługi płatnicze. Aby nie zamykać rynku dla tego rodzaju usług, końcowe terminy w odniesieniu do poleceń przelewu i poleceń zapłaty przewidziane w niniejszym rozporządzeniu powinny mieć zastosowanie jedynie do poleceń przelewu lub poleceń zapłaty leżących u podstawy tych transakcji.
- (8) W zdecydowanej większości transakcji płatniczych w Unii można zidentyfikować indywidualny rachunek płatniczy, korzystając jedynie z IBAN, bez dodatkowego podawania BIC. W związku z tym banki w szeregu państw członkowskich już stworzyły katalog, bazę danych lub inne środki techniczne mające na celu zidentyfikowanie BIC, który odpowiada konkretnemu IBAN. BIC wymagany jest w bardzo niewielkiej liczbie pozostałych przypadków. Zobowiązanie wszystkich płatników i odbiorców w całej Unii, aby zawsze podawali BIC obok IBAN w tych nielicznych przypadkach, w których jest to obecnie konieczne, wydaje się nieuzasadnione i nadmiernie obciążające. Podejściem znacznie prostszym dla dostawców usług płatniczych i innych podmiotów byłoby rozwiązywanie i eliminowanie przypadków, w których rachunku płatniczego nie można jednoznacznie zidentyfikować dzięki danemu IBAN. Z tego względu należy opracować niezbędne środki techniczne, aby umożliwić wszystkim użytkownikom jednoznaczną identyfikację rachunku płatniczego za pomocą samego IBAN.
- (9) Aby polecenie przelewu mogło zostać wykonane, rachunek płatniczy odbiorcy musi mieć zdolność odbiorczą. Dlatego też, aby zachęcić do skutecznego wprowadzenia ogólnounijnych usług polecenia przelewu i polecenia zapłaty, należy wprowadzić w całej Unii wymóg posiadania zdolności odbiorczej. W celu zwiększenia przejrzystości właściwe jest ponadto dokonanie w jednym akcie prawnym konsolidacji tego wymogu oraz obowiązku posiadania zdolności odbiorczej na potrzeby poleceń zapłaty, ustanowionego w rozporządzeniu (WE) nr 924/2009. Wszystkie rachunki płatnicze odbiorcy posiadające zdolność odbiorczą wobec krajowego polecenia przelewu powinny mieć również zdolność odbiorczą w ogólnounijnym schemacie polecenia przelewu. Wszystkie rachunki płatnicze płatników posiadające zdolność odbiorczą wobec krajowego polecenia zapłaty powinny mieć również zdolność odbiorczą w ogólnounijnym schemacie polecenia zapłaty. Powinno to mieć zastosowanie niezależnie od tego, czy dostawca usług płatniczych decyduje się na uczestniczenie w danym schemacie polecenia przelewu lub polecenia zapłaty.
- (10) Warunkiem wstępnym konkurencji jest interoperacyjność techniczna. Stworzenie zintegrowanego rynku płatności elektronicznych w euro wymaga, aby przetwarzanie poleceń przelewu i poleceń zapłaty nie było utrudniane przez zasady realizowania transakcji i nie napotykało barier technicznych, takich jak obowiązkowe uczestnictwo w więcej niż jednym systemie realizacji płatności transgranicznych. Polecenia przelewu i polecenia zapłaty powinny być dokonywane w ramach schematu, do którego podstawowych zasad przystąpili dostawcy usług płatniczych stanowiący większość dostawców usług płatniczych w większości państw członkowskich oraz większość dostawców usług płatniczych w Unii, przy czym te podstawowe zasady są takie same zarówno w odniesieniu do transgranicznych, jak i czysto krajowych transakcji polecenia przelewu i polecenia zapłaty. W przypadku gdy istnieje więcej niż jeden system płatności na potrzeby przetwarzania takich płatności, takie systemy płatności powinny być interoperacyjne dzięki zastosowaniu ogólnounijnych i międzynarodowych standardów, tak aby wszyscy użytkownicy i wszyscy dostawcy usług płatniczych mogli korzystać z zalet przejrzystych płatności detalicznych w euro w całej Unii.

- (11) Mając na uwadze szczególne cechy rynku przedsiębiorstw, o ile schematy polecenia przelewu lub polecenia zapłaty między przedsiębiorstwami muszą być zgodne ze wszystkimi innymi przepisami niniejszego rozporządzenia, w tym również mieć takie same zasady dla transakcji transgranicznych i krajowych, wymóg, aby uczestnicy schematu stanowili większość dostawców usług płatniczych w większości państw członkowskich powinien mieć zastosowanie jedynie w takim zakresie, w jakim dostawcy usług płatniczych wykonujący usługi polecenia przelewu lub polecenia zapłaty między przedsiębiorstwami stanowią większość dostawców usług płatniczych w większości państw członkowskich, w których takie usługi są dostępne, oraz stanowią większość dostawców usług płatniczych świadczących takie usługi w Unii.
- (12) Szczególnie istotne jest wskazanie wymogów technicznych jednoznacznie określających cechy, jakie w celu zapewnienia interoperacyjności między systemami płatności muszą spełniać ogólnounijne schematy płatności, które mają zostać opracowane w ramach odpowiednich ustaleń dotyczących zarządzania. Takie wymogi techniczne nie powinny ograniczać elastyczności i innowacji oraz powinny mieć charakter otwarty i neutralny względem potencjalnych nowych rozwiązań i ulepszeń na rynku płatności. Wymogi techniczne powinny być zaprojektowane z uwzględnieniem szczególnych cech poleceń przelewu i poleceń zapłaty, zwłaszcza w odniesieniu do elementów danych zawartych w informacji o płatności.
- (13) Ważne jest podjęcie środków w celu wzmocnienia zaufania użytkowników usług płatniczych do korzystania z takich usług, zwłaszcza w przypadku poleceń zapłaty. Takie środki powinny umożliwić płatnikom zlecenie swoim dostawcom usług płatniczych ograniczenia pobrania z tytułu polecenia zapłaty do określonej kwoty lub określonej częstotliwości oraz sporządzenie specjalnych list pozytywnych i negatywnych odbiorców. W ramach ustanowienia ogólnounijnych schematów poleceń zapłaty właściwe jest, aby konsumenci mogli korzystać z tego rodzaju kontroli. Jednakże dla praktycznego wdrożenia tego rodzaju kontroli nad odbiorcami ważne jest, aby dostawcy usług płatniczych mogli przeprowadzać takie kontrole na podstawie IBAN oraz – w okresie przejściowym i tylko w razie konieczności – BIC lub innego unikatowego identyfikatora wierzyciela określonych odbiorców. Inne odpowiednie prawa użytkowników ustanowiono już w dyrektywie 2007/64/WE i powinny być one w pełni zapewnione.
- (14) Techniczna standaryzacja stanowi podwaliny integracji sieci takich jak unijny rynek płatności. Począwszy od wyznaczonej daty, wszystkie stosowne transakcje powinny być obowiązkowo realizowane przy użyciu standardów opracowanych przez międzynarodowe lub europejskie organy normalizacyjne. W kontekście płatności takimi obowiązkowymi standardami są IBAN, BIC oraz służąca do przekazywania danych i dyspozycji płatniczych norma „ISO 20022 XML”. Stosowanie tych standardów przez wszystkich dostawców usług płatniczych stanowi zatem warunek osiągnięcia pełnej interoperacyjności w całej Unii. W szczególności obowiązkowe stosowanie IBAN i BIC należy w razie potrzeby propagować w państwach członkowskich za pomocą kompleksowych kampanii informacyjnych i innych działań wspierających, tak aby umożliwić sprawne i łatwe przejście na ogólnounijne polecenia przelewu i polecenia zapłaty, zwłaszcza w przypadku konsumentów. Dostawcy usług płatniczych powinni móc uzgadniać – dwustronnie lub wielostronnie – poszerzanie podstawowego alfabetu łańciskiego, aby umożliwić stosowanie regionalnych odmian standardowych informacji SEPA.
- (15) Absolutnie niezbędne jest, by wszystkie podmioty, zwłaszcza obywatele Unii, należycie i terminowo informowano, tak aby były one w pełni przygotowane na zmiany wynikające z SEPA. Kluczowe zainteresowane podmioty, takie jak dostawcy usług publicznych, administracje publiczne i krajowe banki centralne oraz inni użytkownicy dokonujący często regularnych płatności, powinny zatem przeprowadzać specjalne i szeroko zakrojone kampanie informacyjne, proporcjonalne do potrzeb i dostosowane do odbiorców, aby zwiększyć świadomość społeczną i przygotować obywateli do migracji do SEPA. W szczególności trzeba zaznajomić obywateli z kwestią migracji z BBAN na IBAN. Do koordynacji takich kampanii informacyjnych najbardziej nadają się krajowe komitety koordynacyjne SEPA.
- (16) Aby umożliwić przeprowadzenie wspólnego procesu przejścia, mając na uwadze zapewnienie konsumentom przejrzystości i prostoty, właściwe jest określenie jednego terminu migracji, z którego upływem wszystkie transakcje polecenia przelewu i polecenia zapłaty powinny spełniać te wymogi techniczne, przy czym rynek powinien pozostać otwarty na dalszy rozwój i innowacje.
- (17) W okresie przejściowym państwa członkowskie powinny móc zezwalać dostawcom usług publicznych na umożliwienie konsumentom dalszego stosowania BBAN w krajowych transakcjach płatniczych, pod warunkiem zapewnienia interoperacyjności poprzez techniczną i bezpieczną konwersję BBAN na odpowiedni unikatowy identyfikator rachunku płatniczego przez danego dostawcę usług płatniczych. Dostawca usług płatniczych nie powinien pobierać żadnych bezpośrednich ani pośrednich opłat lub innych prowizji związanych z tą usługą.
- (18) Chociaż poziom rozwoju usług poleceń przelewu i poleceń zapłaty jest zróżnicowany w poszczególnych państwach członkowskich, wspólny termin zakończenia odpowiedniego okresu wdrażania, umożliwiający przeprowadzenie wszystkich niezbędnych procesów, przyczyniłby się do skoordynowanej, spójnej i zintegrowanej migracji do SEPA i pomógłby w zapobieżeniu powstania SEPA dwóch prędkości, które wywołałoby większe zamieszanie wśród konsumentów.
- (19) Dostawcy usług płatniczych i użytkownicy usług płatniczych powinni mieć wystarczająco dużo czasu na dostosowanie się do wymogów technicznych. Jednakże okres adaptacyjny nie powinien niepotrzebnie opóźniać korzyści dla konsumentów ani niweczyć wysiłków podejmowanych przez podmioty, które już przeszły na SEPA. W przypadku krajowych i transgranicznych transakcji płatniczych dostawcy usług płatniczych powinni zapewnić swoim klientom detalicznym niezbędne usługi techniczne w celu zapewnienia sprawnego i bezpiecznego przejścia na wymogi techniczne określone w niniejszym rozporządzeniu.

- (20) Ważne jest zapewnienie branży płatności pewności prawa w odniesieniu do modeli działalności dla poleceń zapłaty. Uregulowanie wielostronnych opłat *interchange* za polecenia zapłaty ma istotne znaczenie dla stworzenia neutralnych warunków konkurencji między dostawcami usług płatniczych, a tym samym dla umożliwienia rozwoju jednolitego rynku poleceń zapłaty. Takie opłaty za transakcje, które nie mogą być należycie wykonane, co skutkuje odrzuceniem, odmową, odesłaniem lub odwróceniem transakcji lub obsługą wyjątków (tzw. „R-transakcje”, gdzie litera „R” może oznaczać w języku angielskim „reject”, „refusal”, „return”, „reversal”, „revocation” lub „request for cancellation”), mogłyby pomóc w efektywnej alokacji kosztów w ramach rynku wewnętrznego. Dla stworzenia efektywnego europejskiego rynku poleceń zapłaty korzystne wydaje się zatem wprowadzenie zakazu pobierania wielostronnych opłat *interchange* za pojedyncze transakcje. Opłaty takie powinny być jednak dopuszczalne w przypadku R-transakcji, pod warunkiem że spełniają one określone warunki. Dostawcy usług płatniczych muszą dostarczać konsumentom jasnych i zrozumiałych informacji na temat opłat związanych z R-transakcjami, mając na uwadze przejrzystość i ochronę konsumenta. W każdym przypadku przepisy regulujące R-transakcje pozostają bez uszczerbku dla stosowania art. 101 i 102 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Ponadto należy zauważyć, że na ogół polecenia zapłaty i płatności kartą mają różne cechy, w szczególności z uwagi na to, że odbiorcy mają większe możliwości zachęcania płatników do korzystania z poleceń zapłaty dzięki umowie zawartej między odbiorcą i płatnikiem, podczas gdy w przypadku płatności kartą nie ma takiej uprzednio zawartej umowy, a transakcja płatnicza jest często działaniem pojedynczym i nieregularnym. Z tego względu przepisy regulujące wielostronne opłaty *interchange* za polecenia zapłaty pozostają bez uszczerbku dla oceny wielostronnych opłat *interchange* za transakcje płatności kartą, w świetle prawa konkurencji Unii. Zakaz przewidziany w niniejszym rozporządzeniu nie obejmuje dodatkowych usług fakultatywnych w przypadku, gdy usługi te zostały jasno i jednoznacznie odróżnione od zasadniczych usług polecenia zapłaty i w przypadku gdy dostawcy usług płatniczych i użytkownicy usług płatniczych mają całkowitą swobodę oferowania takich usług i korzystania z nich. Podlegają one jednak unijnym i krajowym przepisom o ochronie konkurencji.
- (21) W związku z tym należy ograniczyć w czasie możliwość stosowania wielostronnych opłat *interchange* za pojedyncze transakcje w przypadku krajowych i transgranicznych poleceń zapłaty oraz ustanowić warunki ogólne w odniesieniu do stosowania opłat *interchange* za R-transakcje.
- (22) Komisja powinna monitorować poziom opłat za R-transakcje w całej Unii. Z upływem czasu powinno nastąpić zbliżenie opłat za R-transakcje na rynku wewnętrznym, tak aby nie różniły się one w poszczególnych państwach członkowskich w stopniu zagrażającym równym warunkom konkurencji.
- (23) W niektórych państwach członkowskich istnieją pewne dotychczasowe usługi płatnicze, które są poleceniami przelewu lub poleceniami zapłaty, ale posiadają bardzo szczególne funkcje, często ze względów historycznych lub prawnych. Wolumen transakcji przypadających na te usługi jest zazwyczaj bardzo niewielki. Usługi te można więc zaklasyfikować jako produkty niszowe. Okres przejściowy dla tego rodzaju produktów niszowych – wystarczająco długi, aby zminimalizować skutki migracji dla użytkowników usług płatniczych – powinien pomóc obu stronom rynku w skoncentrowaniu się w pierwszym rzędzie na migracji najistotniejszej części poleceń przelewu i poleceń zapłaty, dzięki czemu większość potencjalnych korzyści płynących ze zintegrowanego rynku płatności w Unii urzeczywistniłaby się wcześniej. W niektórych państwach członkowskich istnieją szczególne instrumenty polecenia zapłaty, które w dużej mierze przypominają transakcje przy użyciu kart płatniczych – płatnik w punkcie sprzedaży korzysta z karty, aby zainicjować transakcję płatniczą, ale u podstaw transakcji płatniczej leży polecenie zapłaty. W ramach takich transakcji płatniczych karta jest wykorzystywana jedynie do odczytu w celu ułatwienia elektronicznego wygenerowania upoważnienia, które musi zostać podpisane przez płatnika w punkcie sprzedaży. Chociaż takich usług płatniczych nie można sklasyfikować jako produktu niszowego, istnieje potrzeba zapewnienia okresu przejściowego w odniesieniu do takich usług płatniczych ze względu na znaczny wolumen transakcji. Aby umożliwić zainteresowanym stronom wdrożenie odpowiedniej zamiennej usługi płatniczej opartej o standard SEPA, taki okres przejściowy powinien być wystarczająco długi.
- (24) Dla właściwego funkcjonowania wewnętrznego rynku płatności istotne jest zapewnienie, aby płatnicy tacy jak konsumenci, przedsiębiorstwa lub organy publiczne mogli dokonywać poleceń przelewu na rachunki płatnicze odbiorców prowadzone przez dostawców usług płatniczych znajdujących się w innym państwie członkowskim, którzy mają zdolność odbiorczą zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
- (25) W celu zagwarantowania sprawnego przejścia na SEPA, autoryzacja dla odbiorcy w ramach stałego polecenia zapłaty ważna w ramach dotychczasowego schematu powinna pozostać ważna po terminie migracji określonym w niniejszym rozporządzeniu. Taka autoryzacja powinna być uznawana za odpowiednik udzielonej dostawcy usług płatniczych płatnika zgody na wykonywanie powtarzających się poleceń zapłaty na rzecz odbiorcy zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, w przypadku braku przepisów krajowych dotyczących utrzymania ważności upoważnienia lub umów konsumenckich zmieniających upoważnienia w ramach polecenia zapłaty w celu umożliwienia ich kontynuowania. Prawa konsumenta muszą być jednak chronione, a w przypadku gdy istniejące upoważnienia w ramach polecenia zapłaty przewidują prawa do bezwarunkowego zwrotu kwoty transakcji, należy takie prawa utrzymać.
- (26) Właściwe organy powinny mieć uprawnienia umożliwiające im skuteczne wykonywanie zadań z zakresu monitorowania oraz podejmowanie wszystkich niezbędnych środków, w tym rozpatrywanie skarg, aby zapewnić przestrzeganie niniejszego rozporządzenia przez dostawców usług płatniczych. Ponadto państwa członkowskie powinny zapewnić, aby można było wnosić

- skargi dotyczące użytkowników usług płatniczych, którzy nie przestrzegają niniejszego rozporządzenia, a niniejsze rozporządzenie mogło być egzekwowane w sposób efektywny i skuteczny za pomocą środków administracyjnych lub sądowych. W celu zapewnienia przestrzegania niniejszego rozporządzenia właściwe organy poszczególnych państw członkowskich powinny współpracować ze sobą, a w stosownych przypadkach – z Europejskim Bankiem Centralnym (EBC) i krajowymi bankami centralnymi państw członkowskich oraz z innymi stosownymi właściwymi organami, takimi jak Europejski Urząd Nadzoru (Europejski Urząd Nadzoru Bankowego – EUNB) ustanowiony na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010⁽¹⁾, wyznaczonymi na mocy przepisów unijnych lub krajowych mających zastosowanie do dostawców usług płatniczych.
- (27) Państwa członkowskie powinny ustanowić przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszeń niniejszego rozporządzenia oraz zapewnić, aby były one skuteczne, proporcjonalne i odstraszające oraz aby były stosowane. Sankcje te nie powinny mieć zastosowania do konsumentów.
- (28) Aby zapewnić możliwość dochodzenia praw w przypadku niewłaściwego stosowania niniejszego rozporządzenia lub w przypadku powstania sporów między użytkownikami usług płatniczych i dostawcami usług płatniczych, dotyczących praw i obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia, państwa członkowskie powinny ustanowić odpowiednie i skuteczne pozasądowe procedury wnoszenia skarg i dochodzenia praw. Państwa członkowskie powinny móc postanowić, że procedury te stosuje się jedynie do konsumentów lub jedynie do konsumentów i mikroprzedsiębiorstw.
- (29) Komisja powinna przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu, EUNB i EBC sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia. Sprawozdaniu powinien towarzyszyć, w razie konieczności, wniosek dotyczący zmiany niniejszego rozporządzenia.
- (30) Aby zapewnić aktualizację wymogów technicznych dla poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do tych wymogów technicznych. W deklaracji (nr 39) dotyczącej art. 290 TFUE, załączonej do aktu końcowego konferencji międzyrządowej, która przyjęła Traktat z Lizbony, uczestnicy konferencji odnotowali wyrażony przez Komisję zamiar dalszego konsultowania się z ekspertami powołanymi przez państwa członkowskie podczas przygotowywania projektów aktów delegowanych w dziedzinie usług finansowych, zgodnie z jej ustaloną praktyką. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne i przejrzyste konsultacje, w tym z EBC i wszystkimi zainteresowanymi podmiotami. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednoczesne, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
- (31) Ponieważ dostawcy usług płatniczych znajdujący się w państwach członkowskich, których walutą nie jest euro, będą potrzebowali przeprowadzić specjalne prace przygotowawcze poza rynkiem płatności dla ich waluty krajowej, należy umożliwić takim dostawcom usług płatniczych odroczenie stosowania tych wymogów technicznych na określony czas. Państwa członkowskie, których walutą nie jest euro, powinny jednak spełnić wymogi techniczne w celu utworzenia prawdziwego europejskiego obszaru płatności, który wzmocni rynek wewnętrzny.
- (32) W celu zapewnienia szerokiego poparcia dla SEPA istotne znaczenie ma zapewnienie wysokiego poziomu ochrony płatników, w szczególności przy transakcjach polecenia zapłaty. Obecny i jedyny ogólnoeuropejski schemat polecenia zapłaty dla konsumentów opracowany przez EPC przewiduje niekwestionowalne, bezwarunkowe prawo zwrotu kwoty transakcji w odniesieniu do autoryzowanych płatności w okresie ośmiu tygodni od dnia, w którym środki przelano, przy czym to prawo zwrotu kwoty transakcji podlega określonym warunkom na mocy art. 62 i 63 dyrektywy 2007/64/WE. Biorąc pod uwagę aktualną sytuację rynkową i konieczność zapewnienia wysokiego poziomu ochrony konsumenta, skutki tych przepisów powinny zostać ocenione w sprawozdaniu, które zgodnie z art. 87 dyrektywy 2007/64/WE Komisja przedstawi, do dnia 1 listopada 2012 r., Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i EBC, w stosownych przypadkach wraz z wnioskiem dotyczącym ich zmiany.
- (33) Przetwarzanie danych osobowych na mocy niniejszego rozporządzenia podlega przepisom dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych⁽²⁾. Migracja do SEPA i wprowadzenie wspólnych standardów i przepisów dla płatności powinny być oparte na przestrzeganiu przepisów krajowych w zakresie ochrony wrażliwych danych osobowych w państwach członkowskich, a także zabezpieczać interesy obywateli Unii.
- (34) Komunikaty finansowe dotyczące płatności i przelewów SEPA nie są objęte zakresem umowy między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki z dnia 28 czerwca 2010 r. w sprawie przetwarzania i przekazywania danych z komunikatów finansowych z Unii Europejskiej do Stanów Zjednoczonych do celów Programu śledzenia środków finansowych należących do terrorystów⁽³⁾.
- (35) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie ustanowienie wymogów technicznych i handlowych w odniesieniu do poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro, nie może zostać osiągnięty w stopniu wystarczającym przez państwa członkowskie, natomiast z uwagi na jego skalę i skutki możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości, o której mowa w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12.

⁽²⁾ Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31.

⁽³⁾ Dz.U. L 195 z 27.7.2010, s. 5.

- (36) Zgodnie z art. 5 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 924/2009 państwa członkowskie mają znieść krajowe obowiązki sprawozdawcze oparte na danych rozrachunkowych nałożone na dostawców usług płatniczych do celów statystyk bilansu płatniczego związanych z transakcjami płatniczymi ich klientów do 50 000 EUR. Gromadzenie danych statystycznych dotyczących bilansu płatniczego w oparciu o dane rozrachunkowe rozpoczęło się po zakończeniu kontroli wymiany walut i jest jak dotąd głównym źródłem danych obok innych, takich jak bezpośrednie badania, przyczyniając się do uzyskiwania danych statystycznych wysokiej jakości. Od początku lat 90. niektóre państwa członkowskie postanowiły opierać się raczej na informacjach przekazywanych bezpośrednio przez przedsiębiorstwa i gospodarstwa domowe niż na danych przekazywanych przez banki w imieniu ich klientów. Mimo że sprawozdawczość oparta na danych rozrachunkowych jest rozwiązaniem, które w odniesieniu do całego społeczeństwa zmniejsza koszt statystyk bilansu płatniczego, zapewniając jednocześnie wysoką jakość danych statystycznych, utrzymanie takiej sprawozdawczości w niektórych państwach członkowskich może zmniejszyć skuteczność i zwiększyć koszty w ścisłym zakresie płatności transgranicznych. Ponieważ jednym z celów SEPA jest zmniejszenie kosztów płatności transgranicznych, sprawozdawczość dotycząca bilansu płatniczego oparta na danych rozrachunkowych powinna zostać całkowicie zniesiona.
- (37) W celu zwiększenia pewności prawa właściwe jest dostosowanie terminów dotyczących opłat *interchange* określonych w art. 7 rozporządzenia (WE) nr 924/2009 do przepisów niniejszego rozporządzenia.
- (38) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 924/2009,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres

- Niniejsze rozporządzenie ustanawia przepisy dotyczące transakcji poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro w Unii, w przypadku gdy zarówno dostawca usług płatniczych płatnika, jak i dostawca usług płatniczych odbiorcy znajdują się w Unii, lub w przypadku gdy jedyny dostawca usług płatniczych uczestniczący w transakcji płatniczej znajduje się w Unii.
- Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do:
 - transakcji płatniczych przeprowadzanych między dostawcami usług płatniczych i w ramach dostawców usług płatniczych, w tym również między ich agentami lub filiami, na ich własny rachunek;
 - transakcji płatniczych przetwarzanych i rozliczanych przez systemy obsługujące płatności wysokokwotowe, z wyłączeniem transakcji polecenia zapłaty, w odniesieniu do których płatnik nie zażądał wyraźnie, aby zrealizowano je w systemie obsługującym płatności wysokokwotowe;
 - transakcji płatniczych przy użyciu karty płatniczej lub podobnego urządzenia, w tym również wypłaty gotówki, chyba że karty płatniczej lub podobnego urządzenia używa się jedynie w celu wygenerowania informacji wymaganej do

bezpośredniego dokonania polecenia przelewu lub polecenia zapłaty na rachunek płatniczy identyfikowany przez BBAN lub IBAN oraz z takiego rachunku płatniczego;

- transakcji płatniczych przy użyciu jakiegokolwiek urządzenia telekomunikacyjnego, cyfrowego lub informatycznego, jeżeli takie transakcje płatnicze nie skutkują poleceniem przelewu lub poleceniem zapłaty na rachunek płatniczy identyfikowany przez BBAN lub IBAN oraz z takiego rachunku płatniczego;
- transakcji przekazu pieniężnego określonych w art. 4 pkt 13 dyrektywy 2007/64/WE;
- transakcji płatniczych, w których przypadku przekazywany jest pieniąż elektroniczny określony w art. 2 pkt 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością⁽¹⁾, chyba że takie transakcje skutkują poleceniem przelewu lub poleceniem zapłaty na rachunek płatniczy identyfikowany przez BBAN lub IBAN oraz z takiego rachunku płatniczego.

3. W przypadku gdy schematy płatnicze są oparte na transakcjach płatniczych w postaci poleceń przelewu lub poleceń zapłaty, ale wykazują dodatkowe cechy fakultatywne lub obejmują usługi fakultatywne, niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie jedynie do poleceń przelewu lub poleceń zapłaty leżących u podstawy takich transakcji.

Artykuł 2

Definicje

Na użytek niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- „polecenie przelewu” oznacza krajową lub transgraniczną usługę płatniczą polegającą na uznaniu rachunku płatniczego odbiorcy, w przypadku gdy transakcja płatnicza lub seria transakcji płatniczych z rachunku płatniczego płatnika są dokonywane przez dostawcę usług płatniczych prowadzącego rachunek płatniczy płatnika, na podstawie dyspozycji udzielonych przez płatnika;
- „polecenie zapłaty” oznacza krajową lub transgraniczną usługę płatniczą polegającą na obciążeniu rachunku płatniczego płatnika, w przypadku gdy transakcja płatnicza została zainicjowana przez odbiorcę na podstawie zgody udzielonej przez płatnika;
- „płatnik” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która jest posiadaczem rachunku płatniczego i która składa zlecenie płatnicze z tego rachunku płatniczego, lub – w przypadku braku rachunku płatniczego płatnika – osobę fizyczną lub prawną, która składa zlecenie płatnicze na rachunek płatniczy odbiorcy;
- „odbiorca” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która jest posiadaczem rachunku płatniczego i która jest zamierzonym odbiorcą środków stanowiących przedmiot transakcji płatniczej;
- „rachunek płatniczy” oznacza rachunek prowadzony w imieniu jednego lub większej liczby użytkowników usług płatniczych, który jest wykorzystywany do wykonywania transakcji płatniczych;

⁽¹⁾ Dz.U. L 267 z 10.10.2009, s. 7.

- 6) „system płatności” oznacza system transferu środków oparty na formalnych i znormalizowanych regułach i wspólnych przepisach dotyczących przetwarzania, rozliczeń lub rozrachunku transakcji płatniczych;
- 7) „schemat płatności” oznacza jednolity zbiór zasad, praktyk, standardów lub wytycznych wdrożeniowych uzgodnionych przez dostawców usług płatniczych w odniesieniu do wykonywania płatności w całej Unii i w państwach członkowskich, który jest odrębny od wszelkiej infrastruktury lub wszelkich systemów płatności, które umożliwiają jego stosowanie;
- 8) „dostawca usług płatniczych” oznacza dostawcę usług płatniczych mieszczącego się w którejkolwiek z kategorii, o których mowa w art. 1 ust. 1 dyrektywy 2007/64/WE, oraz osoby fizyczne lub prawne, o których mowa w art. 26 dyrektywy 2007/64/WE, jednak z wyłączeniem podmiotów wymienionych w art. 2 dyrektywy 2006/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje kredytowe⁽¹⁾, korzystających z wyłączenia na mocy art. 2 ust. 3 dyrektywy 2007/64/WE;
- 9) „użytkownik usług płatniczych” oznacza osobę fizyczną lub prawną korzystającą z usług płatniczych w charakterze płatnika lub odbiorcy;
- 10) „transakcja płatnicza” oznacza działanie zainicjowane przez płatnika lub odbiorcę transferowanych środków pomiędzy rachunkami płatniczymi w Unii, niezależnie od rodzaju leżących u ich podstaw zobowiązań między płatnikiem a odbiorcą;
- 11) „zlecenie płatnicze” oznacza dyspozycję płatnika lub odbiorcy dla jego dostawcy usług płatniczych z żądaniem wykonania transakcji płatniczej;
- 12) „opłata interchange” oznacza opłatę za transakcje polecenia zapłaty uiszczaną pomiędzy dostawcą usług płatniczych płatnika i dostawcą usług płatniczych odbiorcy płatności;
- 13) „wielostronna opłata interchange” oznacza wielostronną opłatę interchange, która jest przedmiotem umowy między co najmniej dwoma dostawcami usług płatniczych;
- 14) „BBAN” oznacza numer identyfikacyjny rachunku płatniczego, który jednoznacznie wskazuje indywidualny rachunek płatniczy u dostawcy usług płatniczych w państwie członkowskim i który może być stosowany wyłącznie w krajowych transakcjach płatniczych, przy czym ten sam rachunek płatniczy jest identyfikowany przy pomocy IBAN na potrzeby transgranicznych transakcji płatniczych;
- 15) „IBAN” oznacza międzynarodowy numer identyfikacyjny rachunku płatniczego, który jednoznacznie wskazuje indywidualny rachunek płatniczy w państwie członkowskim i którego elementy są określone w normie Międzynarodowej Organizacji Normalizacyjnej (ISO);
- 16) „BIC” oznacza kod identyfikacyjny instytucji, który jednoznacznie wskazuje dostawcę usług płatniczych i którego elementy są określone w normie ISO;
- 17) „norma ISO 20022 XML” oznacza ustanowioną przez ISO normę formułowania elektronicznych komunikatów finansowych, obejmującą fizyczne przedstawienie transakcji płatniczych w składni XML, zgodnie z zasadami realizowania transakcji oraz wytycznymi wdrożeniowymi w zakresie ogólnounijnych schematów w zakresie transakcji płatniczych wchodzących w zakres niniejszego rozporządzenia;
- 18) „system płatności wysokokwotowych” oznacza systemy płatności, których głównym przeznaczeniem jest przetwarzanie, rozliczanie lub rozrachunek pojedynczych transakcji płatniczych o wysokim priorytecie, pilnych i przede wszystkim o dużej wartości;
- 19) „data rozrachunku” oznacza datę wypełnienia obowiązków związanych z transferem środków pomiędzy dostawcą usług płatniczych płatnika a dostawcą usług płatniczych odbiorcy;
- 20) „pobranie” oznacza część transakcji polecenia zapłaty rozpoczynającą się wraz z zainicjowaniem transakcji przez odbiorcę i trwającą do jej zakończenia poprzez zwykłe obciążenie rachunku płatniczego płatnika;
- 21) „upoważnienie” oznacza wyrażenie zgody i autoryzację ze strony płatnika udzieloną odbiorcy i (bezpośrednio lub pośrednio za pośrednictwem odbiorcy) dostawcy usług płatniczych odbiorcy w celu umożliwienia odbiorcy zainicjowania pobrania środków ze wskazanego rachunku płatniczego płatnika oraz w celu umożliwienia dostawcy usług płatniczych odbiorcy wykonania takich dyspozycji;
- 22) „system płatności detalicznych” oznacza system płatności niebędący systemem płatności wysokokwotowych, którego głównym przeznaczeniem jest przetwarzanie, rozliczanie lub rozrachunek poleceń przelewu lub poleceń zapłaty, które podczas przesyłania są na ogół ze sobą łączone, i które przede wszystkim są małej wartości i mają niski priorytet;
- 23) „mikroprzedsiębiorstwo” oznacza przedsiębiorstwo, które w chwili zawarcia umowy o usługę płatniczą jest przedsiębiorstwem określonym w art. 1 i art. 2 ust. 1 i 3 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE⁽²⁾;
- 24) „konsument” oznacza w umowach o usługę płatniczą osobę fizyczną działającą w celach innych niż działalność handlowa, gospodarcza lub zawodowa;
- 25) „R-transakcja” oznacza transakcję płatniczą, która nie może być właściwie wykonana przez dostawcę usług płatniczych lub która skutkuje obsługą wyjątków, między innymi z powodu braku środków, odwołania, błędnej kwoty lub błędnej daty, braku upoważnienia lub niewłaściwego lub zamkniętego rachunku;
- 26) „płatność transgraniczna” oznacza transakcję płatniczą zainicjowaną przez płatnika lub odbiorcę, w przypadku gdy dostawca usług płatniczych płatnika i dostawca usług płatniczych odbiorcy znajdują się w różnych państwach członkowskich;
- 27) „płatność krajowa” oznacza transakcję płatniczą zainicjowaną przez płatnika lub odbiorcę, w przypadku gdy dostawca usług płatniczych płatnika i dostawca usług płatniczych odbiorcy znajdują się w tym samym państwie członkowskim;

⁽¹⁾ Dz.U. L 177 z 30.6.2006, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36.

28) „podmiot powiązany” oznacza osobę fizyczną lub prawną, w której imieniu płatnik dokonuje płatności lub odbiorca otrzymuje płatność.

Artykuł 3

Zdolność odbiorcza

1. Dostawca usług płatniczych odbiorcy, który ma zdolność odbiorczą dla krajowej transakcji polecenia przelewu w ramach schematu płatności, musi mieć również zdolność odbiorczą, zgodnie z zasadami unijnego schematu płatności, dla transakcji polecenia przelewu zainicjowanych przez płatnika za pośrednictwem dostawcy usług płatniczych znajdującego się w którymkolwiek państwie członkowskim.

2. Dostawca usług płatniczych płatnika, który ma zdolność odbiorczą dla krajowej transakcji polecenia zapłaty w ramach schematu płatności, musi mieć również zdolność odbiorczą, zgodnie z zasadami unijnego schematu płatności, dla transakcji polecenia zapłaty zainicjowanych przez odbiorcę za pośrednictwem dostawcy usług płatniczych znajdującego się w którymkolwiek państwie członkowskim.

3. Ust. 2 ma zastosowanie jedynie do poleceń zapłaty, które są dostępne dla konsumentów jako płatników w ramach schematu płatności.

Artykuł 4

Interoperacyjność

1. Schematy płatnicze, jakie mają być stosowane przez dostawców usług płatniczych w celu realizacji poleceń przelewu i poleceń zapłaty muszą spełniać następujące warunki:

- a) ich zasady są takie same w odniesieniu do krajowych i transgranicznych transakcji poleceń przelewu w Unii, jak również krajowych i transgranicznych transakcji poleceń zapłaty w Unii; oraz
- b) uczestnicy schematu płatniczego stanowią większość dostawców usług płatniczych z większości państw członkowskich oraz stanowią większość dostawców usług płatniczych w Unii, uwzględniając jedynie dostawców usług płatniczych, którzy realizują odpowiednio polecenia przelewu lub polecenia zapłaty.

Do celów akapitu pierwszego lit. b), w przypadku gdy ani płatnik, ani odbiorca nie są konsumentami, uwzględnia się jedynie państwa członkowskie, w których takie usługi są udostępniane przez dostawców usług płatniczych, i jedynie dostawców usług płatniczych świadczących takie usługi.

2. Operator lub, w przypadku braku formalnego operatora, uczestnicy systemu płatności detalicznych w Unii zapewniają, aby ich system płatności wykazywał techniczną interoperacyjność z innymi systemami płatności detalicznych w Unii, poprzez stosowanie standardów opracowanych przez międzynarodowe lub europejskie organy normalizacyjne. Ponadto nie mogą oni przyjmować zasad realizowania transakcji, które ograniczają interoperacyjność z innymi systemami płatności detalicznych w Unii. Systemy płatności wyznaczone na podstawie dyrektywy 98/26/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 maja 1998 r. w sprawie zamknięcia rozliczeń w systemach

płatności i rozrachunku papierów wartościowych⁽¹⁾ mają jedynie obowiązek zapewnienia technicznej interoperacyjności z innymi systemami płatności wyznaczonymi na podstawie tej samej dyrektywy.

3. Przetwarzanie poleceń przelewu i poleceń zapłaty nie może być utrudniane przez bariery techniczne.

4. Właściciel schematu płatności lub, w przypadku braku formalnego właściciela systemu płatności, wiodący uczestnik nowego systemu płatności detalicznych, którego uczestnicy znajdują się w co najmniej ośmiu państwach członkowskich, może zwrócić się do właściwych organów w państwie członkowskim, w którym znajduje się właściciel schematu płatności lub wiodący uczestnik, z wnioskiem o tymczasowe zwolnienie ze stosowania warunków określonych w ust. 1 akapit pierwszy lit. b). Te właściwe organy mogą, po konsultacji z właściwymi organami w innym państwie członkowskim, w którym nowy schemat płatności ma uczestnika, z Komisją i EBC, udzielić takiego zwolnienia na okres nieprzekraczający trzech lat. Te właściwe organy opierają swoją decyzję na potencjale przekształcenia nowego schematu płatności w pełnowymiarowy ogólnoeuropejski schemat płatności oraz na jego wkładzie w poprawę konkurencyjności lub propagowanie innowacji.

5. Z wyłączeniem usług płatniczych, korzystających ze zwolnienia na mocy art. 16 ust. 4, niniejszy artykuł staje się skuteczny najpóźniej w dniu 1 lutego 2014 r.

Artykuł 5

Wymogi dotyczące transakcji poleceń przelewu i poleceń zapłaty

1. Dostawcy usług płatniczych realizują transakcje polecenia przelewu i polecenia zapłaty zgodnie z następującymi wymogami:

- a) muszą oni stosować identyfikator rachunku płatniczego określony w pkt 1 lit. a) załącznika w celu identyfikacji rachunków płatniczych, niezależnie od tego gdzie znajduje się dany dostawca usług płatniczych;
- b) muszą oni stosować formaty komunikatów określone w pkt 1 lit. b) załącznika przy przekazywaniu transakcji płatniczych do innego dostawcy usług płatniczych lub za pośrednictwem systemu płatności detalicznych;
- c) muszą oni zapewnić, aby użytkownicy usług płatniczych stosowali identyfikator rachunku płatniczego określony w pkt 1 lit. a) załącznika w celu identyfikacji rachunków płatniczych, niezależnie od tego, czy dostawca usług płatniczych płatnika i dostawca usług płatniczych odbiorcy, lub jedyny dostawca usług płatniczych w transakcji płatniczej, znajdują się w tym samym państwie członkowskim czy w różnych państwach członkowskich;
- d) muszą oni zapewnić, aby w przypadku gdy użytkownik usług płatniczych, który nie jest konsumentem ani mikroprzedsiębiorstwem, zainicjuje lub otrzyma indywidualne polecenie przelewu lub indywidualne polecenie zapłaty, które nie są przesyłane indywidualnie, ale łączone ze sobą na potrzeby przekazu, stosowano formaty komunikatów określone w pkt 1 lit. b) załącznika.

⁽¹⁾ Dz.U. L 166 z 11.6.1998, s. 45.

Bez uszczerbku dla akapitu pierwszego lit. b) dostawcy usług płatniczych, na specjalne żądanie użytkownika usług płatniczych, stosują formaty komunikatów określone w pkt 1 lit. b) załącznika w odniesieniu do tego użytkownika usług płatniczych.

2. Dostawcy usług płatniczych realizują polecenia przelewu zgodnie z następującymi wymogami, z zastrzeżeniem wszelkich obowiązków ustanowionych w prawie krajowym wdrażającym dyrektywę 95/46/WE:

- a) dostawca usług płatniczych płatnika musi zapewnić, aby płatnik przekazał elementy danych określone w pkt 2 lit. a) załącznika;
- b) dostawca usług płatniczych płatnika musi przekazać elementy danych określone w pkt 2 lit. b) załącznika dostawcy usług płatniczych odbiorcy;
- c) dostawca usług płatniczych odbiorcy musi przekazać lub udostępnić odbiorcy elementy danych określone w pkt 2 lit. d) załącznika.

3. Dostawcy usług płatniczych realizują polecenia zapłaty zgodnie z następującymi wymogami, z zastrzeżeniem wszelkich obowiązków ustanowionych w prawie krajowym wdrażającym dyrektywę 95/46/WE:

- a) dostawca usług płatniczych odbiorcy musi zapewnić, aby:
 - (i) odbiorca przekazał elementy danych określone w pkt 3 lit. a) załącznika wraz z pierwszym poleceniem zapłaty i jednorazowym poleceniem zapłaty oraz przy każdej następnej transakcji płatniczej,
 - (ii) płatnik udzielił zgody zarówno odbiorcy, jak i dostawcy usług płatniczych płatnika (bezpośrednio lub pośrednio za pośrednictwem odbiorcy), upoważnienia, wraz z późniejszymi zmianami lub unieważnieniem, były przechowywane przez odbiorcę lub przez podmiot trzeci w imieniu odbiorcy, a odbiorca był informowany o niniejszym obowiązku przez swojego dostawcę usług płatniczych zgodnie z art. 41 i 42 dyrektywy 2007/64/WE;
- b) dostawca usług płatniczych odbiorcy musi przekazać elementy danych określone w pkt 3 lit. b) załącznika dostawcy usług płatniczych płatnika;
- c) dostawca usług płatniczych płatnika musi przekazać lub udostępnić płatnikowi elementy danych określone w pkt 3 lit. c) załącznika;
- d) płatnik musi mieć prawo zlecić swojemu dostawcy usług płatniczych:
 - (i) ograniczenie pobrania z tytułu polecenia zapłaty do określonej kwoty lub określonej częstotliwości lub obu takich pułapów;
 - (ii) w przypadku gdy upoważnienie w ramach schematu płatniczego nie przewiduje prawa do zwrotu kwoty transakcji, skontrolowanie każdej transakcji polecenia zapłaty oraz sprawdzenie, czy kwota i częstotliwość przedłożonej transakcji polecenia zapłaty odpowiada kwocie i częstotliwości uzgodnionej w upoważnieniu, przed obciążeniem ich rachunku płatniczego, w oparciu o informacje dotyczące upoważnienia;

- (iii) zablokowanie wszelkich poleceń zapłaty z rachunku płatniczego płatnika lub zablokowanie wszelkich poleceń zapłaty zainicjowanych przez jednego lub większą liczbę określonych odbiorców lub dopuszczenie jedynie poleceń zapłaty zainicjowanych przez jednego lub większą liczbę określonych odbiorców.

W przypadku gdy ani płatnik, ani odbiorca nie są konsumentami, dostawcy usług płatniczych nie są zobowiązani do przestrzegania lit. d) ppkt (i), (ii) lub (iii).

Dostawca usług płatniczych płatnika informuje go o prawach, o których mowa w lit. d), zgodnie z art. 41 i 42 dyrektywy 2007/64/WE.

Przy pierwszej transakcji polecenia zapłaty lub przy jednorazowej transakcji polecenia zapłaty oraz przy każdej następnej transakcji polecenia zapłaty odbiorca przekazuje swojemu dostawcy usług płatniczych informacje dotyczące upoważnienia, a dostawca usług płatniczych odbiorcy przekazuje dostawcy usług płatniczych płatnika te informacje dotyczące upoważnienia przy każdej transakcji polecenia zapłaty.

4. Oprócz wymogów, o których mowa w ust. 1, odbiorca akceptujący polecenia przelewu podaje swoim płatnikom swój identyfikator rachunku płatniczego określony w pkt 1 lit. a) załącznika oraz – do dnia 1 lutego 2014 r. dla krajowych transakcji płatniczych i do dnia 1 lutego 2016 r. dla transgranicznych transakcji płatniczych, ale tylko, gdy jest to konieczne – BIC swojego dostawcy usług płatniczych, gdy zażądano dokonania polecenia przelewu.

5. Przed pierwszą transakcją polecenia zapłaty płatnik podaje swój identyfikator rachunku płatniczego określony w pkt 1 lit. a) załącznika. Płatnik podaje BIC dostawcy usług płatniczych płatnika – ale tylko, gdy jest to konieczne – do dnia 1 lutego 2014 r. dla krajowych transakcji płatniczych i do dnia 1 lutego 2016 r. dla transgranicznych transakcji płatniczych.

6. W przypadku gdy umowa ramowa między płatnikiem a dostawcą usług płatniczych płatnika nie przewiduje prawa do zwrotu kwoty transakcji, dostawca usług płatniczych płatnika kontroluje przed obciążeniem rachunku płatniczego płatnika, bez uszczerbku dla ust. 3 lit. a) ppkt (ii), każdą transakcję polecenia zapłaty, aby sprawdzić, czy kwota przedłożonej transakcji polecenia zapłaty odpowiada kwocie i częstotliwości uzgodnionej w upoważnieniu, w oparciu o informacje dotyczące upoważnienia.

7. Po dniu 1 lutego 2014 r. dla krajowych transakcji płatniczych oraz po dniu 1 lutego 2016 r. dla transgranicznych transakcji płatniczych dostawcy usług płatniczych nie mogą wymagać od użytkowników usług płatniczych podawania BIC dostawcy usług płatniczych płatnika lub dostawcy usług płatniczych odbiorcy.

8. Dostawca usług płatniczych płatnika i dostawca usług płatniczych odbiorcy nie mogą nakładać dodatkowych opłat ani innych prowizji w związku z procesem odczytu, który automatycznie generuje upoważnienie dotyczące transakcji płatności zainicjowanych za pośrednictwem lub za pomocą karty płatniczej w punkcie sprzedaży, które skutkują poleceniem zapłaty.

Artykuł 6

Daty końcowe

1. Najpóźniej w dniu 1 lutego 2014 r. polecenia przelewu są realizowane zgodnie z wymogami technicznymi określonymi w art. 5 ust. 1, 2 i 4 oraz pkt 1 i 2 załącznika.
2. Najpóźniej w dniu 1 lutego 2014 r. polecenia zapłaty są realizowane zgodnie z art. 8 ust. 2 i 3 oraz wymogami określonymi w art. 5 ust. 1, 3, 5, 6 i 8 oraz pkt 1 i 3 załącznika.
3. Bez uszczerbku dla art. 3, polecenia zapłaty są realizowane zgodnie z wymogami określonymi w art. 8 ust. 1 najpóźniej w dniu 1 lutego 2017 r. dla płatności krajowych oraz najpóźniej w dniu 1 listopada 2012 r. dla płatności transgranicznych.
4. Dla krajowych transakcji płatności państwo członkowskie lub, za zgodą odnośnego państwa członkowskiego, dostawcy usług płatniczych państwa członkowskiego mogą – po uwzględnieniu i ocenie stanu przygotowań oraz gotowości swoich obywateli – określić terminy wcześniejsze od terminów, o których mowa w ust. 1 i 2.

Artykuł 7

Ważność upoważnień i prawo do zwrotu kwoty transakcji

1. Ważna autoryzacja dla odbiorcy w ramach powtarzającego się polecenia zapłaty w ramach dotychczasowego schematu sprzed dnia 1 lutego 2014 r. pozostaje ważna po tym dniu i jest uznawana za udzieloną dostawcy usług płatniczych płatnika zgodę na wykonywanie powtarzających się poleceń zapłaty pobieranych przez tego odbiorcę zgodnie z niniejszym rozporządzeniem w przypadku braku przepisów krajowych lub umów konsumenckich przedłużających ważność upoważnień polecenia zapłaty.

2. Upoważnienia, o których mowa w ust. 1, pozwalają na bezwarunkowy zwrot kwoty transakcji oraz zwrot kwoty transakcji do daty dokonania zwracanej płatności, w przypadku gdy taki zwrot kwoty transakcji został przewidziany w ramach istniejącego upoważnienia.

Artykuł 8

Oplaty interchange od transakcji polecenia zapłaty

1. Bez uszczerbku dla ust. 2, do transakcji polecenia zapłaty nie mają zastosowania ani wielostronna opłata *interchange* za pojedynczą transakcję polecenia zapłaty, ani inne uzgodnione opłaty o równoważnym celu lub skutku.
2. W przypadku R-transakcji może być stosowana wielostronna opłata *interchange*, pod warunkiem że spełnione są następujące warunki:

- a) umowa służy skutecznemu przypisaniu kosztów dostawcy usług płatniczych, który zainicjował R-transakcję lub którego użytkownik usług płatniczych zainicjował taką transakcję, w zależności od przypadku, przy jednoczesnym uwzględnieniu kosztów transakcji, oraz zapewnienia, aby płatnik nie został automatycznie obciążony, a dostawca usług płatniczych nie mógł obciążać użytkowników usług płatniczych

w odniesieniu do opłat za danego rodzaju R-transakcje, które przekraczają koszty poniesione przez dostawcę usług płatniczych w związku z takimi transakcjami;

- b) opłaty za R-transakcje opierają się ściśle na kosztach;
- c) wysokość opłat nie przekracza rzeczywistych kosztów obsługi R-transakcji przez najbardziej efektywnego pod względem kosztów porównywalnego dostawcę usług płatniczych, który pod względem wolumenu transakcji i charakteru usług jest reprezentatywną stroną umowy;
- d) stosowanie opłat zgodnie z lit. a), b) i c) zapobiega nakładaniu przez dostawcę usług płatniczych na ich użytkowników usług płatniczych dodatkowych opłat związanych z kosztami, które są pokryte przez te opłaty *interchange*;
- e) nie istnieje praktyczna i ekonomicznie opłacalna alternatywa dla umowy, która umożliwiałaby równie skuteczną lub bardziej skuteczną obsługę R-transakcji przy takich samych lub niższych kosztach dla konsumentów.

Do celów akapitu pierwszego, przy obliczaniu opłat za R-transakcje uwzględnia się jedynie te kategorie kosztów, które są bezpośrednio i jednoznacznie powiązane z obsługą R-transakcji. Koszty te są dokładnie określone. Rozbicie łącznych kosztów, w tym odrębne określenie każdego z ich elementów, stanowi przedmiot umowy, aby umożliwić łatwą kontrolę i monitorowanie.

3. Ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do umów jednostronnych dostawcy usług płatniczych i do umów dwustronnych między dostawcami usług płatniczych o celu lub skutku równoważnym z umową wielostronną.

Artykuł 9

Dostępność płatności

1. Płatnik wykonujący polecenie przelewu na rzecz odbiorcy posiadającego rachunek płatniczy znajdujący się w Unii nie podaje nazwy państwa członkowskiego, w którym ma się znajdować ten rachunek płatniczy, pod warunkiem że rachunek płatniczy posiada zdolność odbiorczą zgodnie z art. 3.
2. Odbiorca przyjmujący polecenie przelewu lub stosujący polecenie zapłaty celem pobrania środków od płatnika posiadającego rachunek płatniczy znajdujący się w Unii nie podaje nazwy państwa członkowskiego, w którym ma się znajdować ten rachunek płatniczy, pod warunkiem że rachunek płatniczy posiada zdolność odbiorczą zgodnie z art. 3.

Artykuł 10

Właściwe organy

1. Państwa członkowskie wyznaczają jako właściwe organy odpowiedzialne za zapewnienie przestrzegania niniejszego rozporządzenia organy publiczne, podmioty uznane przez prawo krajowe lub organy publiczne wyraźnie upoważnione w tym celu na mocy prawa krajowego, w tym również krajowe banki centralne. Państwa członkowskie mogą wyznaczyć istniejące już organy do działania w charakterze właściwych organów.

2. Państwa członkowskie powiadają Komisję do dnia 1 lutego 2013 r. o właściwych organach wyznaczonych na mocy ust. 1. Państwa członkowskie niezwłocznie powiadają Komisję i Europejski Urząd Nadzoru (Europejski Urząd Nadzoru Bankowego – EUNB) o wszelkich późniejszych zmianach dotyczących tych organów.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy, o których mowa w ust. 1, miały wszelkie uprawnienia niezbędne do wykonywania ich obowiązków. W przypadku gdy w państwie członkowskim kwestie objęte przepisami niniejszego rozporządzenia wchodzą w zakres kompetencji więcej niż jednego właściwego organu, państwo członkowskie zapewnia ścisłą współpracę między tymi organami, tak aby skutecznie wywiązywały się z nałożonych na nie obowiązków.

4. Właściwe organy skutecznie monitorują przestrzeganie niniejszego rozporządzenia przez dostawców usług płatniczych oraz podejmują wszelkie działania niezbędne do zapewnienia tego przestrzegania. Organy te współpracują ze sobą zgodnie z art. 24 dyrektywy 2007/64/WE oraz art. 31 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 11

Sankcje

1. Państwa członkowskie ustanawiają do dnia 1 lutego 2013 r. przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszeń niniejszego rozporządzenia i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wdrożenia. Sankcje te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Państwa członkowskie powiadają Komisję o tych przepisach i środkach do dnia 1 sierpnia 2013 r. oraz powiadają ją niezwłocznie o każdej późniejszej zmianie, która ich dotyczy.

2. Sankcji, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się do konsumentów.

Artykuł 12

Pozasądowe procedury wnoszenia skarg i procedury dochodzenia praw

1. Państwa członkowskie ustanawiają odpowiednie i skuteczne pozasądowe procedury wnoszenia skarg i procedury dochodzenia praw regulujące rozstrzyganie sporów między użytkownikami usług płatniczych a dostawcami usług płatniczych w odniesieniu do sporów związanych z prawami i obowiązkami wynikającymi z niniejszego rozporządzenia. Państwa członkowskie wyznaczają w tym celu istniejące organy lub, w stosownych przypadkach, ustanawiają nowe organy.

2. Państwa członkowskie powiadają Komisję o organach, o których mowa w ust. 1, do dnia 1 lutego 2013 r. Państwa członkowskie niezwłocznie powiadają Komisję o każdej późniejszej zmianie dotyczącej tych organów.

3. Państwa członkowskie mogą postanowić, że niniejszy artykuł ma zastosowanie jedynie do użytkowników usług płatniczych, którzy są konsumentami, lub wyłącznie do tych użytkowników usług płatniczych, którzy są konsumentami i mikroprzedsiębiorstwami. Państwa członkowskie informują Komisję o wszelkich takich środkach do dnia 1 sierpnia 2013 r.

Artykuł 13

Przekazanie uprawnień

Komisji powierza się uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 14, w celu zmiany załącznika, aby uwzględnić postęp techniczny i sytuację na rynku.

Artykuł 14

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 13, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 31 marca 2012 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż pięć miesięcy przed końcem tego pięcioletniego okresu. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

3. Przekazanie uprawnień, o których mowa w art. 13, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 13 wchodzi w życie tylko jeśli Parlament Europejski albo Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie trzech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub jeśli, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o trzy miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 15

Przegląd

Do dnia 1 lutego 2017 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu, EBC i EUNB sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia, w stosownych przypadkach wraz z odpowiednim wnioskiem ustawodawczym.

Artykuł 16

Przepisy przejściowe

1. W drodze odstępstwa od art. 6 ust. 1 i 2, państwa członkowskie mogą zezwalać dostawcom usług płatniczych, do dnia 1 lutego 2016 r., na świadczenie usług w zakresie konwersji w odniesieniu do krajowych transakcji płatniczych, umożliwiając użytkownikom usług płatniczych, którzy są konsumentami, dalsze korzystanie z BBAN zamiast identyfikatora rachunku płatniczego określonego w pkt 1 lit. a) załącznika,

pod warunkiem że zostanie zapewniona interoperacyjność poprzez techniczną i bezpieczną konwersję BBAN płatnika i odbiorcy w identyfikator rachunku płatniczego określony w pkt 1 lit. a) załącznika. Ten identyfikator rachunku płatniczego dostarcza się inicjującemu transakcję użytkownikowi usług płatniczych, w stosownych przypadkach przed wykonaniem płatności. W takich przypadkach dostawcy usług płatniczych nie pobierają od użytkownika usług płatniczych dodatkowych opłat lub innych prowizji związanych bezpośrednio lub pośrednio z usługami w zakresie konwersji.

2. Dostawcy usług płatniczych oferujący usługi płatnicze w euro i znajdujący się w państwie członkowskim, którego walutą nie jest euro, oferując usługi płatnicze w euro muszą spełnić wymogi art. 3 do dnia 31 października 2016 r. Jeżeli jednak euro zostanie wprowadzone jako waluta w którymkolwiek z tych państw członkowskich przed dniem 31 października 2015 r., dostawcy usług płatniczych znajdujący się w tym państwie członkowskim muszą spełnić wymogi art. 3 w terminie jednego roku od dnia wejścia tego państwa członkowskiego do strefy euro.

3. Państwa członkowskie mogą zezwalać swoim właściwym organom na zwolnienie ze wszystkich lub niektórych wymogów, o których mowa w art. 6 ust. 1 i 2, w odniesieniu do transakcji polecenia przelewu lub polecenia zapłaty, których łączny udział w rynku, zgodnie z oficjalnymi statystykami płatniczymi publikowanymi corocznie przez EBC, nie przekracza 10 % całkowitej liczby transakcji polecenia przelewu lub polecenia zapłaty w danym państwie członkowskim, do dnia 1 lutego 2016 r.

4. Państwa członkowskie mogą zezwalać swoim właściwym organom na zwolnienie ze wszystkich lub niektórych wymogów, o których mowa w art. 6 ust. 1 i 2, w odniesieniu do transakcji płatniczych przeprowadzanych przy pomocy karty płatniczej w punkcie sprzedaży, które skutkują poleceniem zapłaty na rachunek płatniczy identyfikowany przez BBAN lub IBAN lub poleceniem zapłaty z takiego rachunku, do dnia 1 lutego 2016 r.

5. W drodze odstępstwa od art. 6 ust. 1 i 2 państwa członkowskie mogą zezwalać swoim właściwym organom, do dnia 1 lutego 2016 r., na zwolnienie z obowiązku używania formatu komunikatów określonego w pkt 1 lit. b) załącznika, określonego w art. 5 ust. 1 lit. d), w przypadku użytkowników usług płatniczych, którzy inicjują lub odbierają pojedyncze polecenia przelewu lub polecenia zapłaty, które są łączone na potrzeby przekazu. Niezależnie od możliwości zwolnienia, dostawcy usług płatniczych muszą spełnić wymogi określone w art. 5 ust. 1 lit. d), w przypadku gdy użytkownik usług płatniczych zażąda takiej usługi.

6. W drodze odstępstwa od art. 6 ust. 1 i 2, państwa członkowskie mogą odroczyć do dnia 1 lutego 2016 r. termin spełnienia wymogów dotyczących przekazywania BIC dla krajowych transakcji płatniczych, o których mowa w art. 5 ust. 4, 5 i 7.

7. W przypadku gdy państwo członkowskie zamierza skorzystać z odstępstwa przewidzianego w ust. 1, 3, 4, 5 lub 6, powiadamia o tym odpowiednio Komisję do dnia 1 lutego

2013 r., a następnie zezwala właściwym organom na zwolnienie odpowiednio z części lub ze wszystkich wymogów określonych w art. 5, art. 6 ust. 1 i 2 oraz w załączniku, w przypadku odnośnych transakcji płatniczych, o czym mowa w odpowiednich ustępach lub akapitach, przez okres nieprzekraczający okresu obowiązywania takiego odstępstwa. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o transakcjach płatniczych objętych odstępstwem oraz o wszelkich późniejszych zmianach.

8. Dostawcy usług płatniczych znajdujący się w państwie członkowskim, którego walutą nie jest euro, oraz użytkownicy usług płatniczych korzystający z usług płatniczych w takim państwie członkowskim, muszą do dnia 31 października 2016 r. spełnić wymogi określone w art. 4 i 5. Operatorzy systemów płatności detalicznych w państwie członkowskim, którego walutą nie jest euro, muszą spełnić wymogi art. 4 ust. 2 do dnia 31 października 2016 r.

Jeśli jednak do dnia 31 października 2015 r. euro zostanie wprowadzone jako waluta w danym państwie członkowskim, dostawcy usług płatniczych lub, w stosownych przypadkach, podmioty systemów płatności detalicznych znajdujące się w tym państwie członkowskim oraz użytkownicy usług płatniczych korzystający z usług płatniczych w tym państwie członkowskim muszą spełniać odpowiednie wymogi w terminie jednego roku od dnia wejścia danego państwa członkowskiego do strefy euro, jednak nie wcześniej niż w odpowiednich terminach określonych dla państw członkowskich, których walutą w dniu 31 marca 2012 r. jest euro.

Artykuł 17

Zmiany w rozporządzeniu (WE) nr 924/2009

W rozporządzeniu (WE) nr 924/2009 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 2 pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) »środki« oznaczają banknoty i monety, zapis księgowy i pieniądz elektroniczny określone w art. 2 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością (*);

(*) Dz.U. L 267 z 10.10.2009, s. 7.”;

2) art. 3 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Opłaty nakładane przez dostawcę usług płatniczych na użytkownika usług płatniczych w odniesieniu do płatności transgranicznych są takie same jak opłaty nakładane przez tego dostawcę usług płatniczych na użytkowników usług płatniczych w odniesieniu do odpowiadających im płatności krajowych o tej samej wartości i w tej samej walucie.”;

3) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:

a) skreśla się ust. 2;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dostawca usług płatniczych może nałożyć na użytkownika usług płatniczych opłaty dodatkowe w stosunku do opłat pobieranych zgodnie z art. 3 ust. 1, w przypadku gdy użytkownik ten zleca dostawcy usług płatniczych wykonanie płatności transgranicznej bez podania numeru IBAN oraz – w stosownych przypadkach i zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 260/2012 z dnia 14 marca 2012 r. ustanawiającym wymogi techniczne i handlowe w odniesieniu do poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 924/2009 (*) – odpowiedniego BIC dla danego rachunku płatniczego w innym państwie członkowskim. Opłaty te muszą być odpowiednie i proporcjonalne do kosztów. Są one uzgadniane między dostawcą usług płatniczych a użytkownikiem usług płatniczych. Dostawca usług płatniczych informuje użytkownika usług płatniczych o wysokości dodatkowych opłat w odpowiednim terminie, zanim użytkownik usług płatniczych zostanie związany takim uzgodnieniem.

(*) Dz.U. L 94, 30.3.2012 s. 22”;

4) art. 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 14 marca 2012 r.

W imieniu Parlamentu
Europejskiego
M. SCHULZ
Przewodniczący

W imieniu Rady
N. WAMMEN
Przewodniczący

„1. Ze skutkiem od dnia 1 lutego 2016 r. państwa członkowskie znoszą krajowe obowiązki sprawozdawcze oparte na danych rozrachunkowych nałożone na dostawców usług płatniczych do celów statystyk bilansu płatniczego w związku z transakcjami płatniczymi przeprowadzanymi przez ich klientów.”;

5) w art. 7 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 datę „1 listopada 2012 r.” zastępuje się datą „1 lutego 2017 r.”;

b) w ust. 2 datę „1 listopada 2012 r.” zastępuje się datą „1 lutego 2017 r.”;

c) w ust. 3 datę „1 listopada 2012 r.” zastępuje się datą „1 lutego 2017 r.”;

6) skreśla się art. 8.

Artykuł 18

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

ZAŁĄCZNIK

WYMOGI TECHNICZNE (ART. 5)

1. Oprócz istotnych wymogów określonych w art. 5, następujące wymogi techniczne mają zastosowanie do transakcji poleceń przelewu i do poleceń zapłaty:
 - a) identyfikatorem rachunku płatniczego, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. a) i c), musi być IBAN;
 - b) normą dla formatu komunikatu, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. b) i d), musi być norma ISO 20022 XML;
 - c) w polu danych dotyczących przekazu dopuszczalne musi być wprowadzenie 140 znaków. Schematy płatnicze mogą dopuszczać większą liczbę znaków, chyba że urządzenie stosowane do przekazywania informacji ma ograniczenia techniczne pod względem możliwej liczby znaków, w którym to przypadku obowiązuje ograniczenie techniczne urządzenia;
 - d) informacje dotyczące przekazu oraz wszystkie pozostałe elementy danych podane zgodnie z pkt 2 i 3 niniejszego załącznika muszą być przekazywane w całym łańcuchu płatności w całości i bez zmian między dostawcami usług płatniczych;
 - e) gdy wymagane dane są dostępne w formie elektronicznej, transakcje płatnicze muszą umożliwić w pełni zautomatyzowane, elektroniczne przetwarzanie na wszystkich etapach procesu w całym łańcuchu płatności (całkowicie zautomatyzowane, bezpośrednio przetwarzanie płatności), dzięki czemu cały proces płatności może być przeprowadzony elektronicznie, bez konieczności ponownego wprowadzania danych lub jakichkolwiek czynności manualnych. Musi to również mieć zastosowanie, tam gdzie to możliwe, do nadzwyczajnej obsługi transakcji poleceń przelewu i poleceń zapłaty;
 - f) schematy płatnicze nie mogą określać jakichkolwiek minimalnych progów w odniesieniu do kwoty transakcji płatniczej polecenia przelewu lub polecenia zapłaty, ale nie są zobowiązane do przetwarzania transakcji płatniczych na kwotę równą zero;
 - g) schematy płatnicze nie są zobowiązane do realizowania poleceń przelewu i poleceń zapłaty przekraczających kwotę 999 999 999,99 EUR.
2. Oprócz wymogów, o których mowa w pkt 1, do transakcji poleceń przelewu mają zastosowanie następujące wymogi:
 - a) elementami danych, o których mowa w art. 5 ust. 2 lit. a), są:
 - (i) imię i nazwisko lub nazwa płatnika lub IBAN rachunku płatniczego płatnika;
 - (ii) kwota polecenia przelewu;
 - (iii) IBAN rachunku płatniczego odbiorcy;
 - (iv) imię i nazwisko lub nazwa odbiorcy, jeżeli są dostępne;
 - (v) wszelkie informacje dotyczące przekazu;
 - b) elementami danych, o których mowa w art. 5 ust. 2 lit. b), są:
 - (i) imię i nazwisko lub nazwa płatnika;
 - (ii) IBAN rachunku płatniczego płatnika;
 - (iii) kwota polecenia przelewu;
 - (iv) IBAN rachunku płatniczego odbiorcy;
 - (v) wszelkie informacje dotyczące przekazu;
 - (vi) każdy kod identyfikacyjny odbiorcy;
 - (vii) nazwa podmiotu powiązanego odbiorcy;
 - (viii) każdy cel polecenia przelewu;
 - (ix) każda kategoria celu polecenia przelewu;
 - c) ponadto następujące obowiązkowe elementy danych mają być przekazywane przez dostawcę usług płatniczych płatnika dostawcy usług płatniczych odbiorcy:
 - (i) BIC dostawcy usług płatniczych płatnika (o ile dostawcy usług płatniczych uczestniczący w transakcji płatniczej nie uzgodnili inaczej);

- (ii) BIC dostawcy usług płatniczych odbiorcy (o ile dostawcy usług płatniczych uczestniczący w transakcji płatniczej nie uzgodnili inaczej);
 - (iii) kod identyfikacyjny schematu płatniczego;
 - (iv) datę rozliczenia polecenia przelewu;
 - (v) numer referencyjny komunikatu dotyczącego polecenia przelewu dostawcy usług płatniczych płatnika;
- d) elementami danych, o których mowa w art. 5 ust. 2 lit. c), są:
- (i) imię i nazwisko lub nazwa płatnika;
 - (ii) kwota polecenia przelewu;
 - (iii) wszelkie informacje dotyczące przekazu.
3. Oprócz wymogów, o których mowa w pkt 1, do transakcji poleceń zapłaty mają zastosowanie następujące wymogi:
- a) elementami danych, o których mowa w art. 5 ust. 3 lit. a) ppkt (i), są:
- (i) rodzaj polecenia zapłaty (powtarzające się, jednorazowe, pierwsze, ostatnie lub odwrócone);
 - (ii) imię i nazwisko lub nazwa odbiorcy;
 - (iii) IBAN rachunku płatniczego odbiorcy, który ma być uznany kwotą do pobrania;
 - (iv) imię i nazwisko lub nazwa płatnika, jeżeli są dostępne;
 - (v) IBAN rachunku płatniczego płatnika, który ma być obciążony kwotą do pobrania;
 - (vi) unikatowy numer referencyjny upoważnienia;
 - (vii) w przypadku gdy upoważnienie płatnika udzielone jest po dniu 31 marca 2012 r. – data podpisania upoważnienia;
 - (viii) kwota pobrania;
 - (ix) w przypadku gdy upoważnienie zostało przejęte przez odbiorcę innego niż odbiorca, który go udzielił – unikatowy numer referencyjny upoważnienia podany przez pierwotnego odbiorcę, który udzielił upoważnienia;
 - (x) identyfikator odbiorcy;
 - (xi) w przypadku gdy upoważnienie zostało przejęte przez odbiorcę innego niż odbiorca, który go udzielił – identyfikator pierwotnego odbiorcy, który udzielił upoważnienia;
 - (xii) wszelkie dotyczące przekazu informacje od odbiorcy dla płatnika;
 - (xiii) każde przeznaczenie pobrania;
 - (xiv) wszelkie kategorie przeznaczenia pobrania;
- b) elementami danych, o których mowa w art. 5 ust. 3 lit. b), są:
- (i) BIC dostawcy usług płatniczych odbiorcy (o ile dostawcy usług płatniczych uczestniczący w transakcji płatniczej nie uzgodnili inaczej);
 - (ii) BIC dostawcy usług płatniczych płatnika (o ile dostawcy usług płatniczych uczestniczący w transakcji płatniczej nie uzgodnili inaczej);
 - (iii) nazwa podmiotu powiązanego płatnika (jeżeli występuje w przypadku zdematerializowanego upoważnienia);
 - (iv) kod identyfikacyjny podmiotu powiązanego płatnika (jeżeli występuje w przypadku zdematerializowanego upoważnienia);
 - (v) nazwa podmiotu powiązanego odbiorcy (jeżeli występuje w przypadku zdematerializowanego upoważnienia);
 - (vi) kod identyfikacyjny podmiotu powiązanego odbiorcy (jeżeli występuje w przypadku zdematerializowanego upoważnienia);
 - (vii) kod identyfikacyjny schematu płatniczego;
 - (viii) data rozliczenia pobrania;
 - (ix) numer referencyjny dostawcy usług płatniczych odbiorcy dotyczący pobrania,

- (x) rodzaj upoważnienia;
 - (xi) rodzaj polecenia zapłaty (powtarzające się, jednorazowe, pierwsze, ostatnie lub odwrócone);
 - (xii) imię i nazwisko lub nazwa odbiorcy;
 - (xiii) IBAN rachunku płatniczego odbiorcy, który ma być uznany kwotą do pobrania;
 - (xiv) imię i nazwisko lub nazwa płatnika, jeżeli są dostępne;
 - (xv) IBAN rachunku płatniczego płatnika, który ma być obciążony kwotą do pobrania;
 - (xvi) unikatowy numer referencyjny upoważnienia;
 - (xvii) data podpisania upoważnienia, w przypadku gdy upoważnienie udzielone jest przez płatnika po dniu 31 marca 2012 r.;
 - (xviii) kwota pobrania;
 - (xix) unikatowy numer referencyjny upoważnienia podany przez pierwotnego odbiorcę, który udzielił upoważnienia (jeżeli upoważnienie zostało przejęte przez odbiorcę innego niż udzielający upoważnienia);
 - (xx) identyfikator odbiorcy;
 - (xxi) identyfikator pierwotnego odbiorcy, który udzielił upoważnienia (jeżeli upoważnienie zostało przejęte przez odbiorcę innego niż udzielający upoważnienia);
 - (xxii) wszelkie informacje dotyczące przekazu od odbiorcy dla płatnika;
- c) elementami danych, o których mowa w art. 5 ust. 3 lit. c), są:
- (i) unikatowy numer referencyjny upoważnienia;
 - (ii) identyfikator odbiorcy;
 - (iii) imię i nazwisko lub nazwa odbiorcy;
 - (iv) kwota pobrania;
 - (v) wszelkie informacje dotyczące przekazu;
 - (vi) kod identyfikacyjny schematu płatności.
-